

Композитор П. М. Берлинский

БМАССР-ийн арадай артист, композитор Павел Михайлович Берлинский гэгшээ Эсэгээ ороноо хамгаалгын дайнай эхил-хэнээ хүшүү иллээд ехэ ажад хажэ бүтээжэ байна.

Энэ композитор хадаа поэт Ц. Галсановийн зохеонон шүүдэгдэг дахуулан Александр Невский тухай кантата, Г. Цыденжаповийн зохеонон шүүдэгдэг дахуулан симфоническая поэма гэжэ хөрөнгөй томохон зохеол болон бусад, хэдэн олон обороно-лирическэ ба лирико-героическая дуунуудын зохеонон байгаа. Гол шухала юумян юу бийнаб гэхэдээ: ирагуу тайхан аялгатай, хурса гое угээтийн байха юм.

Александр Невский тухай кантаты «Мульхэтээ сохицсооной» болоноюн хойшиноо 700 жэл гүйсэнээд дашарагдаа 1942 ондо бийшээн юм. Тэрэх хадаа дүрбэн бүлэгтэй байна. Түрүүшний бүлэг бол бол 1242 ондо Чудска нуур дээрэх немецкэ үүрэгт тонуулшадын хяа тайвина сохижо дараан орол сэргүүдэй эрэлхэг зориг ба баатаршамлын магтана. Түрүүшний бүлэгтэй хүгжэм «Шоно багтар» гэжэ бурят-монгол дуунай аялгаар зохеогонхой.

Симфоническая поэмэн 5 бүлэгтэй аад, агууехээ Октябрьска социалистическе революциин 25 жэлэй ойдо зориулагдана. Тэрэх поэмэ соо «Дайсан добтолбо», «Басаганай дунун» ба «Арад зоной тайндэр» гэхэн бүлэгүүд бин. Энэ бүгэдэх хадаа бурят-монгол арадай олонийн дунда тарааны дуунууд ба аялануудын дарханын байха юм.

«Волга» Дон хөрөй хөөрэлдэгээ гэжэ айхабтар гое географико-этическэ аялагатай зохеод гүхийн анхаралаа табихвар байна. Тэрэх хадаа бүгэдийн мэдэх болонон Волга тухай орд арадай дуунай аялга дахуулж башгэдээ.

Мүн «Намайе хүлэгээгээр» гэжэ сэдьхэл худэлгэмэ ирэгүү тайхан мелоди бин юм. Энэ дууе зохеонон поэт Константин Симонов болж бол таатай тайн хүгжэм башэнэйн түлээ композиторта баясхалан хүргэнэн телеграмма эзлэхэн байгаа.

Залуу поэт-фронтовик Бауковтай композиторой творческо холбоо баржаатай болоод байын тэмдэглэхээ хэрэгтэй. Нэгээ жэлэй саадаа тээ «Поезд харайжа ябана» гэжэ Бауковийн башэнэн шүлэг «Комсомольско Правдада» гарцаан байгаа. Тийнхэндэйн композитор Берлинский тэрэх шүлэгтэй уншажа тонирхоод, хүгжэм тааруулж башээ Ири. Энэ дууе поэт Бауков ажлаа үзэхэдээ таатай зохид байна гээд дахяа шэнэ шүлэгтэй тетрадь болон төрөн башэг эльгэхэн байна.

Композитор Берлинскийн зохеолдонь Глинка, Чайковский, Мусоргский ба Римский-Корсаков мэтийн агууехээ композиторуудай нүдөн халдааны байха юм.

П. М. Берлинский бурят-монгол тематикаар тааруулж ажэхэд ураны хан зохеолуудын башэнэн байна: Тэрэзийнгээ хажуугаар композитор бол бол бурят-монгол ба монгол арадай дуунуудын шэнэлэн захаха тушаа сэхээн худэлмэри хэбэ. Тийн бурят-монгол хүгжэмтэй илрээхээ хийшүүдэй композитор П. М. Берлинский өнөөнээ хойшиноо бүри ажэхэд оролдолго гаргажа худэлмэрилхээ бэзэ гэжэ лаб найдагдана.

А. КРЫЛОВ.

Парторганизацийн секретарьнуудай семинар болобо

ВКП(б)-ийн Мухаршэбэрэй айком болбол партийна эхин организацийн секретарьнуудай семинар тайхан үнгэрэхэн байгаа. Энэ семинарта бүхын колхозуудай болон эмхи зургаануудай дэргэдэхийн партийна эхин организацийн секретарьнуудай болоноо хабаадалсабад.

Партниийн айкомий эхийдэхэлэй-инструкторсса тайлагын даагшад нүхэр Бальбуров партийно-эмхийдэй худэлмэрийн тайжаруулж хэмжээ-ябуулганууд тухай болон Московско областийн партийна эхин организацийн

дээр секретарьнуудай зүйлөөн дээрэх нүхэр М. И. Калининий хэлэхэн түүхээдээ угэгтэй семинарта хабаадалсагшадын танилцуулба.

Тэрээндээ гадна, ВКП(б)-ийн айкомий секретарьнуудай хабарийн тарилгын багажийн болзор соо, агротехническэ дээдэх хэмжээндээ үнгэрэхэн тушаа болон партида шинээр орогошодой документнуудын зүйнор зохеох тухай асуудлынуудаар элихэл ба лекции нуудын уншагдад.

Д. ЛОПИЛОВ, ВКП(б)-ийн айкомий пропагандист.

Түсэбхөө үлүү 400 центнер загаана тушааба

Усть-Баргажанай загаанаийн заводийн загаанаад нэгэдэхийн кварталда орондоо 400 центнер загаана түсэбхөө үлүү үгээ.

Түсэбхөө үлүү продукцийн гаргахын түлөө тэмсэлдээ нэгэдэхийн кварталайнгаа түсэбье 400 процент дүүргэнэ. Захар Алексеевийн бригада 1-дэхи үүрийн эзэлбээ. Энэ бригадада тус заводийн дирекциин ба партийна организацийн дамжуулгын Улаан Түгээгээн байна.

Нүхэд Шевелев, Богатых, Малыгин гэгшдэй бригаданууд кварталайнгаа түсэбье 200 процент дүүргээ.

Мүпөө загаанаад дундаа Майн урда тээхи социалистическе мүрүсөөн үргэнээр дэлгэрэнгүй. Загаанаад бол бол Улаан Армийнгаа Главна Командование Фондоо түсэбхөө үлүү загаана барижада Майн нэгэндээ угтажади гэжэ үгээ угээн байна.

Загаанаад хэлэнээн угэдэе хүрэнэ. Чапаевийн нээрэжээдээ колхозийн нүхэр Шелковниковийн бригада нүхэлэй табан үдэртэ 450 центнер загаана, Ворошиловийн нээрэжээдээ колхозийн нүхэр Малыгиний бригада 200 центнер загаана барива.

Фронтовигуудай үхижүүдээдээ комсомолецуудай түншламжа

Баргажанай аймагийн комсомолецуудай фронтовигуудай үхижүүдээдээ түншламжа үзүүлхээ хэрэгтэй тон эдийхитэйгээр хабаадалсажа сэхэхэн худэлмэри эрхийлбээ.

Эндэхийн комсомолецуудай хүснэр тус Фондоо 25.000 түхэриг, 630 килограмм нүх, 5 центнер мяхаа, 13 центнер хартааб-

ха суглуулагдажаа фронтовигуудай үхижүүдээдээ түншламжа үзүүлхээ хэрэгтэй тон эдийхитэйгээр хабаадалсажа сэхэхэн худэлмэри эрхийлбээ. Тэрэшэлэн 72 цаар үхижүүдээдээ гутал захабаридада оруулгдаад байна.

М. АРЬЯЕВА.

Зэдэхийдэй патриотизм

Фронтовигуудай үхижүүдээ түншламжа үзүүлхээ гэхэн комсомолецуудай үүсчэхэльээ. Зэдэхийн аймагийн ажлаад шийжээн аважа, колхозуудай дундаа өнэ патриотические хэрэгтэй үргэн далаисгайтайгаар ябуулжа энэ Фондоо суглуулуба. Тэрэшэлэн 72 цаар үхижүүдээдээ гутал захабаридада оруулгдаад байна.

Х. КОСТЕЕВ.

Хильнүү саана

Италидахи дайнай ябуулганууд

ЛОДДОН, апрелийн 4. (ТАСС). Италида байгаа союзнигуудай сэргүүдэй главна штаб бол бол союзнигуудай артиллери олохон газарнуудтаа дайсанай сэргүүдэй сугларжсан боенгэрэлгэнүүдэй, зөвхөн хэрэгсэлтэй складуудаа болон сэргүүдээ хангаха юмчээ шөрөдэг харгынуудын буудаваа.

Гэжэ мэдээсэнэ. Бүхын фронтнууд дээрээ патрульнууд тулаанын байгаа.

Үнгэрэгшээ нүни хүндээ байдулаа зэргийн бомбардировщикууд Будапештдээ дахядад добтолбо. Тэндээ ажээ гал түймэр гарцаан ба тэхэрэлгэнүүд болонон байгаа.

Бирмэдэ боложо байгаа байлдаан

ЛОДДОН, апрелийн 4. (ТАСС). Азийн зүүн-урда зүгтэй байгаа союзнигуудай сэргүүдэй командование штаб бол бол апрелийн 2-ойд үзэр союзнигуудай сэргүүдэй Араканска Фронт дээрээ японгийн түрижээ үргэлжлүүлбээ гэжэ мэдээсэнэ.

Баруун-Африканка сэргүүдэй Каладан гэжэ газарын японгийн оршондо японтоной позицинууд болон унан мүрэн соогуур ябаан пароходуудтаа добтолдонон байна. Чиндин гэжэ мурэндээ зүбшадан губида, мүн Чин гэжэ хадатай газартаа болон Хойто Бирмэдэ союзнигуудай авиацийн японтоной байсан айхабтар шухала сэргүүдэй газарнуудын бомбодонон байгаа.

Имшалнаа зүүгээр союзнигуудай сэргүүдэй амжлалтатай үйн дэвтэлгүүдийн хээжээ, японгийн сэхэхэн гэлтээд оруулжсан.

Союзнигуудай самоледуудай соединениүүд апрелийн 3-даа Еу гэжэ түмэр замай станции атаковалба. Нүгөөдэ бомбардировщикүүдийн Каладан гэжэ губида ба Майеин оршондо японтоной позицинууд болон унан мүрэн соогуур ябаан пароходуудтаа добтолдонон байна. Чиндин гэжэ мурэндээ зүбшадан губида, мүн Чин гэжэ хадатай газартаа болон Хойто Бирмэдэ союзнигуудай авиацийн японтоной байсан айхабтар шухала сэргүүдэй газарнуудын бомбодонон байгаа.

Комсомолецууд түншламжа үзүүлнэ

ВЛКСМ-ийн Заиграйн айком худэлмэрийнгээд Сталинийн шэрэжээдээ колхозийн тракторын бригадын байрые шефтээ аважаа тэрээнээ элдэб гое плакат, зурах зохицалдаар шемэхийн тулумын фото булан байгуулахын тулалдаа бэлэдхэлэй худэлмэрийн ажлалтатайгаар ябуулж байна.

Тэрэшэлэн тус бригадын худэлмэрийн эхийнээдээ хамтаа олон дынгээ хүснэр агитбригада эхидхээ гэжэ шийдэбэд.

Кварталайнгаа түсэб болзорноонь урид дүүргэв

Байкало-Селенгинскэ парходствын худэлмэрийнгээд Майн урда тээхи социалистическе мурсынгээдээ оролсноонийнгээ ашаан энэ жэлэй түрүүлжин кварталын түсэбье 10 хоног урид 101, процент дүүргэбээ.

Наахан, Наука, искусство, литературын худэлмэрийнгээдээ байшандын пианист нүхэр Уткиний тоосоото концерт үнгэрэгээдээ.

Энэ үдэшээ пианист нүхэр Уткин гоё наайханаар «Скерцо «Боллада» гэжэ Шопенэй, композиторнууд нүхэд Бетховен, Чайковскийн музыканын наацаажаа угээбээ.

П. ХАЙДУКОВ

ЗАРЛАЛ

Мунөөдэр, апрелийн 7-д үдэшын 8 частаа Горшарткабинийдэй (Соведүүдэй 2-дохи Байшалекционно зал соо:

«Советски авиацийн Эсэгээдээ хамгаалгын дайндаа» гэжэ темэтийн лекци боловхонь.

Лекторийн нүхэр Авдонин.

Городийн пропагандистууд агитаторнууд болон интеллигенти тэндээ ерхэхийн уригдана.

ВНП(б)-ийг ГОРКОМ

Хариусалгатаа редактор Ц. Г. ГАЛСНОВ

Бурят-Монголийн гурэнэйн филармони

ТЕАТР СОО

апрелийн 11-12-13-15-даа

Гурэнэй Московско

ДЖАЗ-АККОРДЕОНОЙ ГАСТРОЛЬ

Уранайханай хүнэлбэрлийн шэнэ Е. Розенфельд.

Энэ концерт үдэшын 9 чаа эхилхээ.

Мунөөдэр кинотеатрнуудыг «ПРОГРЕСС»

Нэгээ корабль тухай түүхээ

(Повесть об одном корабле)

«ЭРДЭМ»

Фронтовой ханы нүхэд (Фронтовые подруги)